

Аналітична довідка
щодо сприяння розвитку малого та середнього підприємництва в
Харківській області за III квартал 2019 року

Формування сприятливого підприємницького середовища є одним із головних завдань діяльності Харківської обласної державної адміністрації.

За даними Головного управління статистики у Харківській області, станом на 01.01.2019 в області здійснювали діяльність 1215 середніх підприємств (у порівнянні з попереднім роком показник збільшився на 8,3%), що склало 5,1% від загальної кількості підприємств та 22564 малих підприємств (у порівнянні з попереднім роком показник збільшився на 5,1%), що склало 94,8% від загальної кількості підприємств регіону.

За кількістю середніх підприємств Харківська область посідає 3 місце після м. Київ та Дніпропетровської області та 4 місце за кількістю малих підприємств після м. Київ, Одеської та Дніпропетровської областей.

Станом на 01.01.2019 обсяг реалізованої продукції середніми підприємствами області становив 187959,8 млн. грн. (у порівнянні з попереднім роком показник збільшився на 10,0%), що склало 51,2% від загального обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) та обсяг реалізованої продукції малими підприємствами області становив 111636,0 млн. грн. (у порівнянні з попереднім роком показник збільшився на 13,0%), що склало 30,4% від загального обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг).

Станом на 01.01.2019 у сфері малого підприємства працювало 113 982 особи; у сфері середнього підприємництва – 215 129 осіб (у порівнянні з попереднім роком показник збільшився на 6,0%) (кількість зайнятих працівників, за даними Головного управління статистики у Харківській області).

За даними Головного управління Державної податкової служби у Харківській області станом на 01.09.2019 кількість суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб Харківської області склала 153 463 одиниці (у порівнянні з відповідним періодом попереднього року показник збільшився на 7,9%).

За інформацією Головного управління Державної податкової служби у Харківській області, кількість новостворених фізичних осіб-підприємців станом на 01.10.2019 склала 12 172 особи.

За даними Головного управління статистики у Харківській області, за III квартал 2019 року в Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України по Харківській області включено 995 новостворених юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб без статусу юридичної особи.

У регіоні успішно реалізуються заходи Програми сприяння розвитку малого та середнього підприємництва в Харківській області на 2016 – 2020 роки, затвердженої рішенням Харківської обласної ради від 08 вересня 2016 року № 245-VII (зі змінами) (далі – Програма).

Розвиток інфраструктури підтримки підприємництва

У Харківській області створено одну з найпотужніших в Україні ринкових інфраструктур, яка створює сприятливі умови для розвитку підприємництва та повністю орієнтована на потреби місцевих його суб'єктів.

Робота щодо створення нових об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва, необхідних для підприємців, проводиться з орієнтацією на їх місцеві потреби.

Станом на 01.10.2019 інфраструктура підтримки малого та середнього підприємництва складається із 29 бізнес-центрів, 2 бізнес-інкубатора, 19 технопарків, 7 кластерів, 44 бірж, 9 лізингових центрів, 12 координаційних центрів, 43 страхових компаній, 140 аудиторських фірм, 3 інноваційних фонди, 145 інвестиційних компаній, 53 громадських об'єднань підприємців, 8 фондів підтримки підприємництва, 350 установ, які надають консультування з питань комерційної діяльності й керування, 367 небанківських фінансових установ.

Протягом звітної періоду ХАРКІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ФОНД ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА (далі – Фонд) здійснював подальшу роботу з підтримки діяльності бізнес-центрів у Балаклійському, Первомайському та Печенізькому районах Харківської області (ГО «Інвалідів багатодітних родин, родин дітей інвалідів Балаклійського району Харківської області»; ГО спеціалізована соціальна служба «Волонтерський центр» Первомайського району Харківської області; організація роботодавців Печенізького району).

За підсумками III кварталу 2019 року організації надали звіти щодо результатів діяльності.

Інформаційно-маркетингова підтримка підприємців

Протягом III кварталу 2019 року Харківською обласною державною адміністрацією здійснювалась інформаційно-консультативна підтримка суб'єктів малого та середнього бізнесу.

На регіональному рівні функціонує «Інвестиційний портал» Харківської області <http://invest.kharkiv.ua/>. Ключовим завданням вказаного Інтернет-ресурсу є висвітлення інвестиційних можливостей Харківської області, налагодження взаємодії з потенційними інвесторами, створення привабливого інвестиційного клімату регіону та підвищення його конкурентоспроможності. На сайті зосереджена інформація стосовно інструментів підтримки

підприємництва, можливостей розвитку малого та середнього бізнесу, проектів, регіональних програм розвитку та актуальної інформації щодо заходів, які плануються проводитись в регіоні та по всій Україні.

Харківською обласною громадською організацією «Асоціація приватних роботодавців» у рамках проекту «Інтернет-дайджест» БІЗНЕС-ІНФОРМ» продовжено супровід та інформаційне наповнення каналу інформування підприємців – КІП з метою впровадження нових форм і підходів надання інформаційної підтримки суб'єктам підприємницької діяльності задля підвищення інформованості підприємців щодо проблематики малого та середнього бізнесу Харківщини, оперативного відстеження проблемних питань, які виникають у підприємців Харківської області та широкого інформування громадськості.

З метою підвищення рівня інформованості суб'єктів підприємництва щодо виконання регіональної Програми, такі засоби масової інформації, як: Балаклійська районна газета «Вісті Балаклійщини», Харківська районна газета «Трибуна трудящих», Шевченківська районна газета «Краєвид», Барвінківська районна газета «Вісті Барвінків», Вовчанська районна газета «Хлібороб», Кегичівська районна газета «Наш край», Валківська районна газета «Сільські новини», обласна газета «Слобідський край», Печенізька районна газета «Печенізький край», Лозівська районна газета «Голос Лозівщини», Зміївська районна газета «Вісті Зміївщини», Дворічанська районна газета «Дворічанський край», Сахновщинська районна газета «Колос», Близнюківська районна газета «Нове життя», Нововодолазька районна газета «Вісті Водолажчини», Красноградська районна газета «Вісті Красноградщини», філія Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Харківська регіональна дирекція» та інші, протягом III кварталу 2019 року оперативно висвітлювали інформацію про заходи щодо виконання Програми та важливі аспекти з розвитку малого та середнього бізнесу.

Упорядкування нормативно-правового забезпечення підприємницької діяльності та здійснення регуляторної політики

У III кварталі 2019 року місцевими органами виконавчої влади здійснювалось подальше впровадження державної регуляторної політики відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» шляхом відстеження результативності регуляторних актів обласної та районних державних адміністрацій.

За звітний період 2019 року районними державними адміністраціями Харківської області підготовлено 3 звіти про періодичне відстеження результативності дії прийнятих регуляторних актів.

З метою підвищення ефективності роботи із забезпечення державної регуляторної політики на території регіону затверджено розпорядження голови обласної державної адміністрації від 03 грудня 2018 року № 638 «Про забезпечення реалізації державної регуляторної політики в Харківській області».

Для забезпечення вільного доступу підприємців та їх громадських об'єднань до інформації з питань регуляторної діяльності, на сайті Харківської обласної державної адміністрації створено розділ «Регуляторна політика». У вказаному розділі розміщено інформацію щодо здійснення регуляторної діяльності Харківською обласною державною адміністрацією, План діяльності з підготовки проектів регуляторних актів та План-графік проведення заходів із відстеження результативності дії прийнятих регуляторних актів Харківської обласної державної адміністрації на 2019 рік, затверджені 13 грудня 2018 року.

Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації ведеться реєстр діючих регуляторних актів, розробниками яких виступають структурні підрозділи Харківської обласної державної адміністрації, що дозволяє здійснювати системний моніторинг за переглядом, прийняттям регуляторних актів та проведенням відстежень результативності регуляторних актів.

У цілому, стан реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності в Харківській області визначає стабільну тенденцію з упорядкування регуляторних процесів відповідно до вимог нормативно-правової бази, а впровадження принципів регуляторної політики дозволяє врахувати баланс інтересів влади та суб'єктів господарювання.

З метою активізації співпраці підприємницьких кіл з органами виконавчої влади регіону, здійснює свою діяльність Регіональна рада підприємців у Харківській області, сформована з числа представників суб'єктів господарювання, громадських організацій підприємців, об'єднань підприємців, організацій роботодавців.

29 січня 2019 року відбулось розширене засідання Регіональної ради підприємців у Харківській області щодо взаємодії бізнесу та державних органів у зв'язку із закінченням дії мораторію на проведення органами державного нагляду (контролю) планових заходів із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

19 червня 2019 року відбулось чергове засідання Регіональної ради підприємців у Харківській області стосовно результатів визнання не чинною постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 року № 295 «Про деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Також розглядались подальші дії бізнесу та органів Держпраці.

24 вересня 2019 року відбулось чергове засідання Регіональної ради підприємців у Харківській області стосовно наслідків для бізнесу введення в дію законопроектів № 1053 «Про застосування реєстраторів розрахункових

операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», № 1073 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків в сфері торгівлі та послуг» та № 1210 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві».

Сфера надання адміністративних послуг

Усі центри надання адміністративних послуг області облаштовано необхідною матеріально-технічною базою, засобами телекомунікаційного зв'язку, комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням.

Центри надання адміністративних послуг області підключені до державних реєстрів: єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб–підприємців та громадських формувань, державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Єдиний державний демографічний реєстр, Державний земельний кадастр .

У Харківській області створені та діють 49 офісів центру надання адміністративних послуг у: 27 районах, 6 містах обласного значення, 5 об'єднаних територіальних громадах (Нововодолазькій, Старосалтівській Вовчанського району, Наталинській Красноградського району, Мереф'янській та Коломацькій), 11 офісів у м. Харків (Центр надання адміністративних послуг м. Харків, 9 територіальних підрозділів центру у кожному районі, Регіональний центр послуг м. Харків).

У центрах надання адміністративних послуг області працюють 338 адміністраторів, з них: 200 – у Центрі надання адміністративних послуг м. Харків; 87 – у центрах надання адміністративних послуг районних державних адміністрацій; 35 – у центрах надання адміністративних послуг міст обласного значення; 16 – у центрах надання адміністративних послуг об'єднаних територіальних громад.

За даними моніторингу, протягом III кварталу 2019 року через центри надання адміністративних послуг області надано 480424 адміністративних послуг, у т.ч. через Центр надання адміністративних послуг м. Харків – 398291, центри надання адміністративних послуг районних державних адміністрацій – 49375, центри надання адміністративних послуг міст обласного значення – 24743, центри надання адміністративних послуг об'єднаних територіальних громад – 8015.

Профорієнтаційна підготовка та перепідготовка кадрів для сфери малого та середнього підприємництва

Обласною державною адміністрацією спільно з Фондом на постійній основі здійснюється координація діяльності бізнес-центрів, надається методична допомога, інформаційна підтримка розвитку бізнесу, проводяться семінари для підприємців.

З метою підвищення конкурентоспроможності бізнесу шляхом організації комплексного підходу до поширення знань і кваліфікації підприємців та бажаючих розпочати власну справу протягом 2019 року продовжено реалізацію комплексної освітньої курсу «Школа малого бізнесу».

з 26 березня по 24 квітня 2019 року в рамках зазначеного навчального курсу для бажаючих розпочати власну справу проведено серію навчальних семінарів на тему: «ІТ-інструмент для бізнесу».

За підсумком курсу, який складався з 10 занять, учасникам надано знання з метою ефективного використання сучасних ІТ-інструментів для: планування, видачі і контролю завдань, реклами, пошуку замовників та партнерів.

На даний час розробляється та узгоджується оновлена програма освітнього курсу «Школа малого бізнесу», який розпочнеться наприкінці жовтня 2019 року.

За звітний період Фондом проведено заходи, які відвідали майже 400 підприємців у тому числі демобілізовані із зони АТО та ВПО, а саме: 3 відкритих семінари в м. Харкові, 1 зустріч з підприємцями у районах та містах Харківської області, 1 сеанс телефонної «гарячої лінії» на базі Фонду із представниками Головного управління Державної фіскальної служби у Харківській області та 1 інформаційну сесію з питань фінансово-кредитної підтримки суб'єктів господарювання.

Протягом III кварталу 2019 року Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації проводилась інформаційна підтримка серед підприємницьких та ділових кіл області з реалізації Програми Федерального міністерства економіки та енергетики Німеччини для управлінських кадрів «Fit for Partnership with Germany». Так, велась співпраця з Харківською обласною громадською організацією «Асоціація приватних роботодавців», Всеукраїнською громадською організацією «Український союз промисловців і підприємців», Харківською торгово-промисловою палатою, районними державними адміністраціями, міськими радами міст обласного значення Харківської області та об'єднаними територіальними громадами щодо залучення можливих кандидатів до Програми Федерального міністерства економіки та енергетики Німеччини для управлінських кадрів «Fit for Partnership with Germany».

Фінансово-кредитна, матеріально-технічна підтримка, ресурсне та інформаційне забезпечення

Фінансове забезпечення діяльності Фонду, як одного із виконавців заходів Програми, здійснюється за рахунок коштів, отриманих з обласного бюджету. Рішенням Харківської обласної ради від 06.12.2018 № 848-VII із загального фонду обласного бюджету виділено кошти для забезпечення діяльності Фонду з метою обслуговування та виконання заходів з підтримки розвитку малого підприємництва в Харківській області.

У рамках Програми, відповідно до Порядку використання коштів обласного бюджету, що виділяються для мікрокредитування суб'єктів малого та середнього підприємництва, на 2017 – 2020 роки, затвердженого рішенням ІХ сесії Харківської обласної ради VII скликання від 23.02.2017 № 382-VII, суб'єктам господарювання надаються мікрокредити.

Зазначені мікрокредити надаються суб'єктам господарювання на зворотній основі під бізнес-плани проектів за пріоритетними напрямками розвитку малого і середнього підприємництва, а саме: для виробництва, переробки і збуту виробленої продукції, придбання техніки, обладнання, інноваційних та енергозберігаючих технологій, будівництва і реконструкції виробничих приміщень, надання послуг, у тому числі у сфері сільськогосподарського зеленого туризму.

Фондом проводиться супровід діючих договорів безвідсоткової позики, зокрема аналіз впровадження суб'єктами підприємницької діяльності бізнес проектів, цільового використання отриманих коштів та контроль за своєчасним поверненням позики.

На даний час позичальниками освоєно усі кошти за цільовим призначенням, що підтверджується відповідними документами.

З 28 серпня 2019 року Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації спільно з Фондом розпочато конкурсний відбір заявок від суб'єктів малого і середнього підприємництва на отримання коштів обласного бюджету, що виділяються для мікрокредитування на зворотній основі під бізнес-плани проектів. Прийом заявок на участь у конкурсному відборі триватиме до 28 жовтня 2019 року.

З метою покращення фінансового клімату малого і середнього бізнесу, Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації, Харківським регіональним фондом підтримки підприємництва та Німецько-Українським фондом розроблено механізм часткового відшкодування відсоткових ставок за кредитами банків для суб'єктів малого та середнього підприємництва в Харківській області, затверджений рішенням XVIII сесії Харківської обласної ради VII скликання від 06 грудня 2018 року № 835-VII.

Порядок про часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами банків визначає механізм часткової компенсації з обласного бюджету відсоткових ставок за кредитами, що надаються банками-партнерами Німецько-Українського фонду на реалізацію Програми сприяння розвитку малого та середнього підприємництва в Харківській області на 2016 – 2020 роки, з метою зростання показників добробуту населення, збільшення інвестиційної та економічної активності суб'єктів малого та середнього підприємництва, створення нових робочих місць, збільшення надходжень до бюджету Харківської області.

20 червня 2019 року підписано Угоду про співробітництво між Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації, Харківським регіональним фондом підтримки підприємництва та Німецько-Українським фондом задля подальшого впровадження у регіоні механізму часткової компенсації з обласного бюджету відсоткових ставок за кредитами, що надаються банками-партнерами Німецько-Українського фонду.

У рамках Програми, Харківською обласною громадською організацією «Асоціація приватних роботодавців» продовжено реалізацію програми «Новий відлік», спрямованої на підтримку, започаткування, розвиток або відновлення підприємницької діяльності для внутрішньо переміщених осіб, учасників АТО та членів їх родин.

У 2019 році в Харківському регіоні реалізується сьома хвиля соціального проекту «Новий відлік». У рамках співпраці, Асоціацією приватних роботодавців проводяться заходи, під час яких учасники отримують повний бізнес-курс, як започаткувати та реалізувати власну справу; професійну допомогу в написанні бізнес-плану; можливість презентувати готовий бізнес-план потенційним інвесторам і пошук пільгового кредитування та можливість знаходитись в бізнес-середовищі, обмін досвідом з учасниками подібних проектів.

До участі у проекті в поточному році по обласній програмі було подано 56 заявок, із яких навчання проходять 32 учасники, 22 учасники написали бізнес-плани, захист яких відбувся 21.06.2019.

Також, Асоціацією приватних роботодавців реалізується проект «Адаптація окремих норм Угоди про Асоціацію Україна – ЄС та підвищення обізнаності МСБ про їх виконання в частині ефективного впровадження системи забезпечення якості харчових продуктів у Харківській області». Семінари проводяться за фінансової підтримки ЄС та Міжнародного фонду «Відродження» в рамках грантового компоненту проекту «Громадська синергія» під егідою Української сторони Платформи громадянського

суспільства Україна – ЄС та Української національної платформи Форуму громадянського суспільства Східного партнерства.

У рамках Меморандуму про співпрацю щодо розвитку фінансової грамотності між Харківською обласною державною адміністрацією, Харківським банківським союзом, громадською організацією «Харківський університетський консорціум» та Харківським навчально-науковим інститутом Державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи», на виконання Стратегії підвищення фінансової грамотності населення Харківської області продовжено роботу у Навчально-тренувальному комплексі «FinTech» з підвищення рівня фінансової грамотності на базі Харківського навчально-наукового інституту Державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи».

За інформацією Харківського банківського Союзу, протягом III кварталу 2019 року з підвищення рівня фінансової грамотності населення в регіоні в Харківському навчально-науковому інституті Державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи» з 18 вересня по 02 жовтня 2019 року проходили Дні гостинності. У заходах взяли участь близько 1600 учасників з 9 районів міста. У рамках заходів учні змогли ознайомитись із роботою Навчально-тренувального комплексу «FinTech» та відвідати Музей грошей.

Підтримка програм зайнятості. Сприяння розвитку підприємницької ініціативи у незайнятого населення

З метою підвищення зацікавленості роботодавців у створенні нових робочих місць у пріоритетних видах економічної діяльності, зокрема, шляхом компенсації єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування для працевлаштування безробітних, службою зайнятості ведеться відповідна робота. Так, роботодавцям, які працевлаштовують на новостворені робочі місця громадян з числа безробітних, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню, компенсуються витрати у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за кожну особу, прийняту на нове робоче місце.

Протягом 9 місяців 2019 року прийнято 709 рішень про працевлаштування безробітних, за яких здійснюватиметься компенсація таких витрат, в т.ч. 207 – щодо осіб, які мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню.

В області проводиться постійна системна інформаційно-роз'яснювальна робота щодо орієнтації незайнятих осіб на започаткування ними власної справи, розвитку та підтримки підприємницьких ініціатив.

Протягом звітнього періоду службою зайнятості проводились семінари, надавались безоплатні індивідуальні і групові консультації з питань організації та провадження підприємницької діяльності, а саме:

- майже 240 профінформаційних семінарів на тему: «Як розпочати власний бізнес», у яких взяли участь 2,0 тис. осіб з числа незайнятих;
- 141 семінар для жителів села на тему: «Ефективне ведення сільського господарства», за участю 1,1 тис. таких осіб;
- майже 2,6 тис. осіб отримали безкоштовні консультації з питань пошуку, відбору та найму персоналу, оформлення трудових відносин, державної реєстрації суб'єктів господарювання тощо.

Для орієнтації незайнятого населення на організацію власної справи в сфері сільського (зеленого) туризму, що є перспективною в регіоні, в профінформаційних секторах базових центрів зайнятості/філій Харківського обласного центру зайнятості розташована відповідна добірка матеріалів, зокрема з розвитку народних промислів. Протягом I півріччя 2019 року проведено 45 семінарів з питань організації зеленого туризму за участю 313 осіб.

Для організації підприємницької діяльності по Харківській області одноразово допомогу по безробіттю виплачено 92 безробітним особам, з яких: 49 осіб – молодь віком до 35 років; 39 – жінки; 19 – із числа сільських мешканців; 37 – потребують додаткових гарантій у сприянні у працевлаштуванні (з них 4 особи з інвалідністю), 24 – проживає у малому місті. Для сприяння розвитку малого підприємництва в Харківській області, належного виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації», забезпечено щомісячне оновлення сторінки web-сайту Харківського обласного центру зайнятості в рубриці «Власна справа».

Міжнародне, міжрегіональне та транскордонне співробітництво

Заходи, які спрямовані на розвиток міжнародного, міжрегіонального та транскордонного співробітництва, сприяють малим та середнім підприємствам у просуванні наукоємної продукції і технологій в інші регіони та на зовнішні ринки, поглибленню міжрегіонального і міжнародного співробітництва.

Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації (далі – Департамент) постійно проводиться робота з інформування представників малого та середнього бізнесу Харківської області щодо можливості участі у міжнародних виставкових заходах за кордоном, бізнес-форумах та ділових місіях (далі – міжнародні заходи), які проводяться в Україні за участю представників іноземних компаній.

Також, Департаментом розроблено «Інвестиційний портал» Харківської області: <http://invest.kharkiv.ua/>. Ключовим завданням вказаного Інтернет-ресурсу є висвітлення інвестиційних можливостей Харківської області, налагодження взаємодії з потенційними інвесторами, створення привабливого інвестиційного клімату регіону та підвищення його конкурентоспроможності.

З метою залучення іноземних інвестицій в економіку Харківської області, Департаментом створено Реєстр інвестиційних проектів (пропозицій), який включає 61 інвестиційну пропозицію (проектів) загальною вартістю 1379,42 млн. дол. США (проекти відносяться до таких сфер, як промисловість, будівництво, житлово-комунальне господарство, енергетика, сільське господарство, медицина, екологія, ІТ). Зазначений реєстр постійно оновлюється.

Департаментом спільно з районними державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування сформовану базу вільних земельних ділянок, виробничих площ. База налічує 64 земельні ділянки загальною площею 441,2 га (типу Greenfield) та вільні виробничі площі (типу Brownfield) у кількості 13, загальною площею 58,9 га, які можуть бути використанні в рамках реалізації інвестиційних проектів.

Презентація інвестиційного потенціалу Харківщини проводиться на постійній основі під час робочих зустрічей керівництва області з офіційними представниками іноземних держав (протягом III кварталу 2019 року їх відбулось 8), міжнародних форумів, заходів, а також шляхом розповсюдження вказаних інвестиційних пропозицій серед потенційних інвесторів як на території України так і за її межами (через закордонні дипломатичні установи України).